

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

07.11.2025. Nr. 1-8/28

**Latvijas Republikas Saeimas
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai**
budzeta.komisija@saeima.lv

Informācijai: **Latvijas Republikas Saeimas
Sociālo un darba lietu komisijai**
sociala.komisija@saeima.lv

Par priekšlikumu likumprojektam "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" izskatīšanai 2. lasījumā

Izskatot iesniegumu, kurā persona norādīja uz neadekvātām, pazemojošām un nevienlīdzīgām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām personām, kuras kopj bērnus ar smagu invaliditāti, Latvijas Republikas tiesībsargs 2025. gada 11. septembrī sniedza atzinumu Nr. 6-6/44 pārbaudes lietā Nr. 2025-28-17AI par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu (turpmāk – Atzinums). Atzinumā tika secināts, tiesību normas, kas noteic, ka par personu, kura saņem bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai veicamas 20 % apmērā no 71,14 euro¹, neatbilst Latvijas Republikas Satversmes 110. pantam. Tiesībsargs attiecīgi sniedza rekomendāciju:

- 1) Saeimai – līdz 2025. gada 30. novembrim pārskatīt likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta trešajā daļā ietverto pilnvarojumu Ministru kabinetam noteikt to obligāto iemaksu objektu, kuras veicamas no valsts pamatbudžeta, ietverot tajā obligāto iemaksu objekta noteikšanas pamatprincipus;
- 2) Ministru kabinetam – līdz 2025. gada 31. decembrim pārskatīt Ministru kabineta 2001. gada 5. jūnija noteikumu Nr. 230 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem"

¹ Ministru kabineta 2001. gada 5. jūnija noteikumu Nr. 230 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem" 3. punkts.

3. punktā noteikto obligāto iemaksu objektu atbilstoši likumdevēja noteiktajiem pamatprincipiem.

Ņemot vērā, ka likumprojektā "Par valsts budžetu 2026.gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028.gadam" nav paredzēti līdzekļi obligāto iemaksu objekta paaugstināšanai nenodarbinātām personām, kuras saņem bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, atbilstoši Saeimas Kārtības ruļļa 95. panta pirmās daļas 8. punktā noteiktajam un saskaņā ar Saeimas lēmumu "Par priekšlikumu iesniegšanas kārtību (formu) 2026. gada valsts budžeta likumprojektu paketei" **iesniedzu priekšlikumu likumprojektam "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" (1130/Lp14) izskatīšanai 2. lasījumā.**

Priekšlikums paredz palielināt nestrādājošo personu, kuras saņem bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, sociālo aizsardzību, palielinot valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu objektu pensiju apdrošināšanai no 71,14 euro līdz 413,43 euro, kas atbilst bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsta apmēram.

Pielikumā: 1) Priekšlikums likumprojektam "Par valsts budžetu 2026.gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028.gadam" izskatīšanai 2.lasījumā;
2) Tiesībsarga 2025. gada 11. septembra atzinums Nr. 6-6/44.

Ar cieņu
tiesībsardze

Karina Palkova